

Тема уроку: «Узагальнення вивченого про прикметник» (урок – морська подорож) 6-й клас

Мета: повторити вивчене про прикметник; орфограми, пов'язані з вивченою частиною мови; розвивати пам'ять, увагу, усне та писемне мовлення; виховувати інтерес до навчання.

Тип уроку: узагальнення й систематизація вивченого матеріалу

Обладнання: ІАД, роздатковий матеріал, (парти у класі розставлені по периметру, що нагадує палубу корабля)

Хід уроку:

I. Організаційний момент. Запис дати, теми уроку. **Психологічний практикум «Створення позитивного настрою».** Покладіть уявно на праву руку всі ті знання, уміння та навички, що ви отримали під час вивчення теми; а на ліву ваше бажання пізнавати щось нове, взаємодопомогу, бажання співпрацювати, а тепер давайте обмінюємося нашими здібностями. (Учитель доторкається до дитячих долоней, діти торкаються долонями до долоней сусіда праворуч та ліворуч).

Учитель: Заплющіть, кому це потрібно, очі та уявіть, що ви на березі моря, і допоможе вам у цьому поезія Лесі Українки «Тиша морська». Але не просто прослухайте, а подумки порахуйте прикметники, що використала поетеса у вірші. (учениця читає поезію, яка супроводжується шумом прибою, на ІАД демонструються морські пейзажі). Перевіримо, скільки ж прикметників ви нарахували? (відповіді учнів: 21).

II. Оголошення теми та мети уроку. Учитель: Сьогодні ми разом здійсимо морську подорож.

III. Генералізація набутих знань. «Незакінчені речення».

Учитель: Щоб потрапити на борт пароплава, потрібно мати квиток, таким документом, що зробить для вас вільний прохід, буде текст з

пропусками, що ви маєте на парті. Підпишіть кожен свій папірець і вставте пропущені слова.

1. Текст з пропусками

Прикметник - це змінна ..... частина мови. Прикметник виражає.... і відповідає на питання..... Аналізуючи прикметник, слід поставити його в початковій формі, тобто.... відмінку, ... роду (який?) За значеннями прикметники поділяються на....., ..., ... Змінюються за ....., ..., ... У речення прикметник виступає....., рідше ....

2. Взаємоперевірка виконаної роботи.

Учитель: Як слід було виконати завдання, ми перевіримо зараз. Увага на дошку. (учні перевіряють виконане завдання).

ІV. Виконання системи вправ та завдань на застосування вивченого .

1. Колективна робота з текстом. Прочитайте текст, доберіть до нього заголовок. (Текст демонструється на ІАД).

Поки почало світати, козаки були далеко за Очаковим.

З моря вставала рожева зоря, розмальовуючи його безкраї простори, стелячи перед козацькими чайками рожевий килим. Згодом золоте сонце, не виникнувши ще з моря, послало свій промінь під небо на білі хмаринки і затопило їх рожевим кольором із золотими розводами. Весело глянули ті хмарки в блакитне море, як у люстру, і не можна було пізнати, де море, а де небо.

Нарешті з морської пелени з'явилося й саме сонечко. З півночі дихнув холодний вітерець і, понадимавши на чайках вітрила, погнав їх туди, куди направлялися керманічі, - на схід сонця.

2. Тлумачення слів «люстро», «керманіч».

3. «Мовний практикум». Випишіть з тексту прикметники разом з іменниками від яких вони залежать, визначте розряд за значенням, рід, число, відмінок. (Діти виходять до дошки, по черзі виконуючи завдання. Хто виконав швидше, дає зошит на перевірку учителю).

4. Фізкультхвилинка.

Руки вгору, руки вниз,

Вліво, вправо повернись!

Помаші тепер руками,

Наче чайки за бортами!

Руку помочі подай

І тихесенько сідай!

Учитель: Недарма я вам нагадала про руку допомоги, адже зараз ви будете працювати командою, і від злагодженості ваших дій буде залежати перемога. На вас чекає гра «Регата». Що означає це слово? Я буду пропонувати запитання для кожної команди, за правильну відповідь ви отримаєте фішку. У якої команди більше фішок, та й перемогла. 5.«Робота в групі».

Питання:

1. До якої групи відмінювання належать прикметники:
а) безкрай, синій, верхній; б) морський, холодний, сонячний?
2. Визначте ступінь порівняння:
а) ясніший; б) найбільш високий?
3. Визначте розряд за значенням:
а) золоте сонце; б) морська пелена?
4. Визначте спосіб творення прикметника:
а) приазовський; б) морський?
5. Яку синтаксичну роль виконує прикметник?
а) День сонячний. б) Рожева зоря вставала з моря.
6. Як пишеться прикметник:
а) негучний; б) не малий, а великий.

Учитель: Отже, перемогла команда правого борту. 6. «Творча лабораторія». Поки ми виконуємо решту завдань, учні (3-4) працюють над міні – твором «Морська прогулянка», максимально використавши у ньому прикметники.

7. Орфографічний практикум:

а) провідміняти словосполучення: холодний вітер, літній день (двоє учнів працюють біля дошки);

б) розподільний диктант. Запишіть подані прикметники у відповідний стовпчик: разом, через дефіс (учень працює біля дошки)

Південно - східний, військово – морський, жовтогарячий, судоремонтний, швидкоплинний, трищогловий, світло – рожевий, гірко – солоний, далекозорий, темно - синій

в) словниковий диктант

Незрівнянний, неозорий, не мілкий, а глибокий; непримиренний, повітряний, невгамовний, годинний, світло – рожевий, машинний, широченний

8. Перевірка творів

V. Д/з: повторити параграфи 44-53, підготуватися до контрольної роботи

VI. Підведення підсумків уроку. «Рефлексія»:

- На уроці я....
- Мені сподобалося...
- У мене виникли труднощі...

Виставлення оцінок. Учитель: Кожен із вас має на парті чайку. Давайте разом із вами створимо морський пейзаж. Якщо під час уроку вам усе сподобалося та все було зрозуміло, то прикріпіть свою чайку над вітрильником (вітрильник розташований на дошці). Якщо у вас траплялися помилки і вам ще слід попрацювати над окремими питаннями, розташуйте чайку на рівні вітрильника. Якщо у вас було

більше помилок, ніж правильних відповідей – над самими хвилями.
(Діти розміщують своїх чайок).